

INFORME DE RETORN DE LA CONSULTA PÚBLICA PRÈVIA DEL PROJECTE DE REGLAMENT DELS ESPAIS AGRARIS AL WEB PARTICIPA.CAT

Antecedents

D'acord amb l'article 66 bis de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment administratiu de les administracions públiques de Catalunya relatiu a la participació dels ciutadans en l'elaboració de disposicions reglamentàries mitjançant la consulta pública prèvia en la presa de decisions públiques per a dur a terme una avaluació preliminar de la iniciativa, el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (DARP) ha fet difusió, mitjançant el portal <http://participa.gencat.cat/>, de la consulta sobre el projecte de Decret relatiu al reglament dels espais agraris que pretén desenvolupar alguns aspectes de la Llei 3/2019, de 17 de juny, dels espais agraris.

El període obert de participació d'aquesta consulta ha estat des del 24 de juliol fins el 24 d'agost de 2020 i les aportacions es podien dur a terme mitjançant comentaris al mateix portal web.

Aportacions

Les aportacions han estat realitzades per tres participants, la Xarxa per a la Conservació de la Natura, l'usuari Feliu i Institut Agrícola Català de Sant Isidre. A continuació, i per una major comprensió, es detalla per a cada aportació la corresponent resposta del DARP:

XARXA PER A LA CONSERVACIÓ DE LA NATURA

Seguiment i avaluació del Pla – impacte en els valors i recursos naturals

El seguiment i avaluació del Pla (Art. 7.5.d) ha de permetre determinar l'impacte en els valors ambientals dels espais agraris. Cal incloure indicadors sobre l'estat de conservació de la biodiversitat associada a espais agraris, els recursos naturals (sòl i aigua) i els hàbitats i elements semi-naturals en els espais agraris (marges, basses, bosquets, franges herbàcies, etc.). El disseny i el seguiment dels indicadors hauria de ser conjunt amb DTES i amb entitats del tercer sector ambiental.

RESPOSTA DEL DARP: D'acord amb l'article 5.d) de la Llei 3/2019, de 17 de juny, dels espais agraris, el Pla territorial sectorial agrari de Catalunya continuarà els indicadors per al seguiment i l'avaluació del Pla. Així, l'article 7.1 preveu la col·laboració en l'elaboració del Departament de Territori i Sostenibilitat, el 7.2 la participació de ciutadans, ens locals, entitats ecologistes, entre d'altres, i conseqüentment es vetllarà per a què el Pla contingui els indicadors de biodiversitat, recursos naturals, hàbitats, etc i el 7.3 estableix que l'elaboració i la tramitació del pla ha de seguir el procediment d'avaluació ambiental estratègic, d'acord amb la legislació vigent en matèria d'avaluació ambiental.

Per tot això, s'entén que el Pla incorporarà indicadors que permetin determinar l'impacte en els valors ambientals dels espais agraris.

Narrativa de fons – planificació alimentària (1/2)

El preàmbul de la LEA estableix que un dels objectius de la mateixa és garantir la seguretat alimentària. Cal analitzar si Catalunya es troba en situació de potencial inseguretat alimentària en futur escenaris incerts. Si fos el cas, determinar quins tipus d'aliments manquen (i quins sobren), i per a quina població. Caldria doncs realitzar una planificació de la producció agrària en funció de les necessitats alimentàries i dels recursos naturals locals dels que es pot disposar sense malmetre.

Narrativa de fons – planificació alimentària (2/2)

La planificació abans mencionada hauria de vertebrar els Plans derivats de la LEA, així com el desplegament del reglament en general. Per exemple, els requisits i criteris de prioritització d'ús de les parcel·les del Registre haurien d'anar alineades amb tal planificació alimentària, de manera que es prioritzessin els projectes orientats a la producció d'aliments estratègics (possiblement llegums i llavors, per exemple) i amb mètodes menys extractius (de secà) quan fos possible i adequat.

RESPOSTA DARP: El Reglament que desenvolupa la Llei 3/2019, de 17 de juny, dels espais agraris té com objectiu la protecció del espais agraris per a la producció d'aliments i no pot incidir en la producció de cada empresa o agricultor/a, ni en la orientació tècnico-econòmica de la seva activitat.

En tot cas, les produccions agràries estan sotmeses a normativa europea pel que fa a les condicions de producció, que les fan respectuoses amb els recursos i l'entorn.

Val a dir que a l'article 6.2 de la Llei 3/2019, de 17 de juny es determina que el Pla territorial sectorial agrari de Catalunya ha de preveure una estimació dels recursos disponibles, de les necessitats i dels dèficits territorialitzats del sector agrari i ha de prioritzar les prioritats d'actuació i definir estàndards i normes de distribució territorial.

Registre de parcel·les en desús – mecanismes de dinamització

La LEA hauria de contemplar una figura equivalents a les "Association Foncière Pastorale" de França. Agrupen titulars de terres de pastura (sovint fragmentades i en desús) sota una mateixa figura de gestió i faciliten així l'explotació, les inversions de millora i la incorporació de joves. Les AFP poden ser creades pels titulars, per ofici o per autorització de l'ens local. Aquest últim mecanisme és especialment útil per desencallar processos en els quals part dels titulars són desconeguts.

RESPOSTA DARP: El Registre de parcel·les en desús té com objectiu mobilitzar les terres en desús per oferir-les a joves que es vulguin incorporar i a les empreses i agricultors professionals que les necessitin per millora la seva base territorial. S'entén que el seu funcionament ha de comptar amb el territori i amb totes les iniciatives que s'hi estiguin desenvolupant i no preveu, en cap cas, que les iniciatives que s'estan desenvolupant deixin de fer-ho. En tot cas, si que pretén mobilitzar les terres que no estiguin cultivades per part d'un òrgan de coordinació entre totes aquestes iniciatives per aconseguir l'objectiu que es planteja.

Registre de parcel·les en desús – identificació descentralitzada i multi-actor

La identificació de parcel·les en desús està restringida a pocs actors (Art. 24). Les entitats de custòdia del territori sovint desenvolupen projectes en àmbit agrari i de la ma de titulars de parcel·les agràries, sent també un actor clau. Diferents entitats del tercer sector en general poden contribuir-hi també. La identificació hauria de ser oberta a tota persona física i jurídica, mentre que una adequada definició de «parcel·la en desús» ajudarà a fer el cribratge necessari.

RESPOSTA DARP: En la identificació de parcel·les en desús que concretarà el Reglament s'ha de donar compliment a la norma amb rang legal que es desenvolupa, concretament a l'article 24 de la Llei 3/2019, del 17 de juny, dels espais agraris. No obstant, i d'acord amb l'article 27 del mateix text legal, qualsevol agricultor/a professional, a títol individual i qualsevol persona jurídica que tingui com objecte l'explotació de la terra poden comunicar al DARP la presumpta existència d'una parcel·la en desús. També es desenvoluparà degudament la definició de parcel·la agrícola o ramadera en desús.

Entenem que per la sensibilitat d'aquest tema, és necessari que la identificació d'una parcel·la en desús ha de ser feta per una persona molt relacionada amb el sector agrari.

Registre de parcel·les en desús – altres factors de prioritació

La perspectiva agroecològica ha de vertebrar el Registre, a través de la consolidació dels requisits descrits anteriorment. Caldria a més afegir factors de prioritació relacionats amb la dimensió comunitària, l'abastiment saludable i local, la perspectiva de gènere, l'economia social i solidària i la conservació de la biodiversitat agrària. També caldria prioritzar projectes compromesos amb mecanismes de seguiment i validació (sistemes participatius de garantia, certificació ecològica, etc.).

RESPOSTA DARP: D'acord amb l'article 25 e) de la Llei 3/2019, del 17 de juny, dels espais agraris, el Reglament desenvoluparà una convocatòria pública que prioritzi els requisits establerts mitjançant la pròpia Llei com són els joves, dones, persones amb formació reglada, explotacions agràries prioritàries, etc. Cal destacar que el reglament ha de prioritzar les bases establertes pel text legal.

Registre de parcel·les en desús – requisits per a l'accés

El Registre i les mesures que se'n derivin han d'anar alineades amb el foment d'un model agrari i alimentari coherent amb els reptes ecològics i socials actuals. Així, els projectes agraris candidats a accedir a parcel·les haurien de complir requisits, com ara «aplicar pràctiques agràries compatibles amb la conservació dels valors naturals associats a la zona i la preservació dels recursos naturals», «desenvolupar venda de proximitat» o «orientar-se al consum humà directe o bé al pasturatge».

RESPOSTA DARP: L'objectiu de la Llei i del Reglament es recuperar les terres en desús per a posar-les en producció i ho hauran de fer, seguint la normativa vigent a les que està sotmesa la producció agrària, tenint cura, especialment, de no degradar el sòl i de mantenir o millorar el seu grau de fertilitat.

En relació amb les pràctiques de producció, el registre no el condiciona, tot i que aquestes parcel·les podran tenir accés a les línies específiques per a potenciar l'agricultura ecològica, la venda de proximitat i el pasturatge.

Registre de parcel·les en desús – dinamització 1/2

La creació del Registre pot ser un primer pas per identificar parcel·les i fomentar-hi l'activitat agrària. És probable que la majoria de parcel·les registrades tinguin baix potencial agronòmic (per relleu, extensió, infraestructures, accessos, etc.). Per tant, les estratègies de dinamització i els projectes agraris que s'implementin difícilment podran basar-se únicament en el valor productiu. Caldrà contemplar i fomentar altres valors potencials de l'espai agrari (ecològics, socials, culturals).

Registre de parcel·les en desús – dinamització 2/2

En la línia de fomentar la multi-funcionalitat (potencial) dels espais agraris, el Registre hauria d'anar acompanyat de mesures proactives de suport a la dinamització de parcel·les abandonades i de baix potencial agronòmic. Per exemple: incentius fiscals, assessorament, pagament per serveis ambientals, finançament, ajudes per l'articulació de la comercialització, ajudes per a la implementació de mesures de gestió per a la conservació de la biodiversitat, etc.

RESPOSTA DARP: Es reitera que l'objectiu del Registre és posar en producció les terres en desús, i que aquestes parcel·les podran tenir accés a les línies d'ajut específiques per l'articulació de la comercialització, les zones amb limitacions naturals i la conservació de la biodiversitat.

Caracterització dels espais agraris – factors ambientals 1/2

La definició i mesura dels indicadors associats als factors ambientals hauria de ser molt més rigorosa que la que planteja el «Protocol per a la caracterització dels espais agraris», coordinat per FMR. Caldrà replantejar-los per assegurar que la informació ambiental del Pla, així com del SIG (Art. 13), és rellevant, fiable, i útil per a les funcions descrites (punt 3). Per això, cal participació del sector acadèmic, del departament competent en medi natural i del tercer sector ambiental.

Caracterització dels espais agraris – factors ambientals 2/2

La informació derivada de la caracterització ambiental hauria de ser utilitzada per a orientar la gestió de cada tipus d'espai agrari. És a dir, un cop identificats quins valors naturals (o factors ambientals) s'hi troben (presents o potencials), caldrà fomentar aquelles pràctiques agràries i aquelles mesures de gestió que n'asseguren la seva conservació (i desincentivar aquelles que suposen una amenaça).

RESPOSTA DARP: Els criteris i informació per a l'elaboració del Pla i del SIG ja estan definits a la Llei 3/2019, del 17 de juny, dels espais agraris i no són objecte d'aquest Reglament.

Contribució real a la protecció del medi ambient

La LEA té l'objectiu de «Contribuir a la protecció del medi ambient». Per tal d'acomplir-lo, el Reglament ha d'incorporar la perspectiva ecològica de manera genuïna i transversal, i no només com a emblema. Cal més ambició i rigor en termes ambientals en els següents aspectes de la LEA: caracterització dels espais agraris (Art. 6.4a), seguiment i avaluació (Art. 7.5 d) i requisits i criteris de prioritització per a l'assignació de parcel·les en desús (Art. 26.6e). Propostes concretes a continuació.

RESPOSTA DARP: El Reglament, com a disposició de desplegament de la Llei 3/2019, del 17 de juny, dels espais agraris desenvoluparà els aspectes medi ambientals definits a la Llei.

Participació - ampliació del coneixement en ecologia

Per a diferents punts del desplegament del Reglament, així com pel seguiment i avaluació del Pla, cal assegurar la participació de persones vinculades a centres d'investigació i universitats amb coneixements consolidats sobre ecologia. Així es comptarà amb rigor i objectivitat respecte els impactes generats pel model productiu actual i les possibles vies de resolució.

RESPOSTA DARP: Els processos establerts pel desplegament de la Llei es realitzarà amb la col·laboració d'equips multidisciplinaris, en els que podran formar part representants de l'àmbit universitari i de la recerca.

FELIU

Inscripció d'ofici al registre de parcel·les en desús

En el punt 3 "Registre de parcel·les agrícoles i ramaderes en desús..." d'ofici s'hauria d'inscriure totes les propietats en desús de les diferents administracions públiques, de les institucions, fundacions, de l'església,...ja des de bon començament.

RESPOSTA DARP: Està previst incloure aquesta proposta al Reglament.

Plans territorials sectorials agraris específics abans del de Catalunya

En l'apartat 3 Possibles solucions normatives, es diu "de manera que es regulin tots els aspectes excepte el desenvolupament del Pla sectorial agrari de Catalunya i els Plans territorials agraris que es regularien posteriorment..." cal esmenar aquesta darrera afirmació ja que en l'article 8.2 de la Llei 3/2019 es diu "2. Els plans territorials sectorials agraris específics poden ésser elaborats i aprovats d'una manera anticipada al conjunt del Pla territorial sectorial agrari de Catalunya,..."

RESPOSTA DARP: L'afirmació continguda en l'avaluació de les possibles solucions normatives no exclou que es puguin aprovar Plans sectorials agraris, tal i com s'afirma a la aportació analitzada.

Contemplar totes les infraestructures que afecten i donin servei a l'espai agrari

Entre els objectius concrets s'indica en el punt 2 "preservar-ne la conservació en la implantació de noves activitats en l'espai agrari..." crec que es pensa més amb infraestructures de serveis generals, viàries,... I en aquest cas només les de competència de la Generalitat de Catalunya, és necessari contemplar totes les infraestructures, també les dependents de l'estat, així com especificar infraestructures al servei de l'espai agrari, com obradors, petits escorxadors, instal·lacions de reg,...

RESPOSTA DARP: Una vegada publicada de la Llei 3/2019, de 17 de juny, dels espais agraris, el Govern de l'Estat espanyol va trametre al Govern de la Generalitat de Catalunya un requeriment previ d'incompetència, abans d'interposar un conflicte de competències davant el Tribunal Constitucional, sobre diversos articles de la Llei 3/2019, de 17 de juny relatius a les infraestructures d'interès general amb titularitat estatal, que no poden estar incloses en aquesta Llei, atesa la competència exclusiva de l'Estat en el marc de l'article 149.1, apartats 20, 21 o 24 de la Constitució espanyola. Per evitar l'esmentat conflicte competencial es va arribar a un acord publicat mitjançant la RESOLUCIÓ EXI/7/2020, de 2 de gener, per la qual es fa públic un acord de la Subcomissió de Seguiment Normatiu, Prevenció i Solució de Conflictes de la Comissió Bilateral Generalitat-Estat en relació amb la Llei 3/2019, del 17 de juny, dels espais agraris al DOGC, per la qual cosa les infraestructures d'interès general de titularitat estatal estan excloses de l'àmbit d'aplicació de la Llei i del corresponent reglament.

Garantir preus per sobre cost

En l'apartat 2 Objectius en el seu punt 2 es diu "garantir la viabilitat econòmica de la producció i béns de servei, singularment d'aliments i matèries primeres..." Per això cal garantir uns preus mínims que cobreixin el cost, això cal especificar-ho en el reglament, no és just que el productor no tingui garantida la venda de la seva producció com a mínim a preu de cost. És una proposta que també es recull en el Pla Estratègic de l'Alimentació de Catalunya.

RESPOSTA DARP: El Registre té com objectiu posar en funcionament les terres es desús. Els preus de venda dels productes agraris disposen de la seva pròpia normativa i no es poden establir diferències entre les terres que es posin en producció mitjançant aquest Reglament i la resta de terres agràries de Catalunya.

INSTITUT AGRÍCOLA CATALÀ DE SANT ISIDRE

Informe d'afectacions agràries (silenci positiu)

Pel cas que l'informe d'afectacions agràries —article 12 de la Llei 3/2019— no s'elabori dins el termini establert, cal incorporar que el silenci sigui positiu, com és la regla general dels procediments administratius —article 24.1 de la Llei estatal 39/2015. És a dir, que la figura de planejament o el projecte d'obra no afecta als espais agraris.

RESPOSTA DARP: L'Anàlisi de les Afectacions Agràries és un document que anirà incorporat a les figures del planejament territorial i projectes d'obres i que s'haurà de valorar mitjançant un informe en el termini establert. En cas que l'òrgan competent no emeti l'informe preceptiu en el termini fixat, s'haurà de seguir allò establert en l'article 79 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques, relatiu als informes, atès que l'informe esmentat no és un acte administratiu que posi fi al procediment i no és aplicable l'article 24.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre.

Objectius de la planificació agrària

Cal incloure:

- a) Desenvolupament de l'Estratègia de la Bioeconomia.
- b) Fomentar el desenvolupament d'inversions industrials que utilitzin les matèries primes d'origen agropecuari o forestal –preferiblement en l'àmbit de zones despoblades: fusta, energia (biomassa forestal i agropecuària), biorefineries, fertilitzants (nitrats) o els horts o parcs solars.
- c) Foment de les empreses de serveis agraris.

RESPOSTA DARP: El Reglament que es tramita no pot ampliar els objectius de la Llei 3/2019, de 17 de juny, dels espais agraris, atès que es tracta d'un Reglament de desplegament d'una norma de rang superior.

Aspectes no considerats (destinació de les rendes percebudes)

Cal determinar qui cobra l'arrendament, i a quina finalitat es destinen els lloguers recaptats. Evidentment no es poden destinar aquests imports a finalitats que no tinguin a veure amb el foment de l'agricultura i la seva activitat econòmica.

RESPOSTA DARP: El Reglament establirà que, en cas de finques de propietaris desconeguts, les quantitats corresponents al pagament del lloguer per part de l'arrendatari seran dipositades en un compte bancari de la Generalitat de Catalunya i es destinaran a actuacions adreçades a la millora i manteniment de les parcel·les inscrites en el Registre.

Fixació de la renda de l'arrendament

La referència que es fa a la llei de règim de sòl i valoracions —actualment el text refós de la Llei del Sòl i Rehabilitació Urbana-Reial Decret Legislatiu 7/2015— tampoc és massa aclaridora. No sabem si es refereix a la renda real o potencial de la finca, o a la de valoració dels arrendaments. Entenem que el lloguer hauria de ser l'usual a la comarca.

RESPOSTA DARP: L'import de la renda aplicable es determinarà d'acord amb les característiques de cada parcel·la en funció de la seva ubicació, vocació productiva, aptitud per a la diversificació, qualitat agrològica, disponibilitat d'aigua i altres paràmetres relacionats amb la seva rendibilitat potencial. També es tindrà en compte l'import mitjà de les rendes d'arrendaments que s'hagin pagat durant l'exercici immediatament anterior, si escau, les dades de l'*Enquesta de cànon d'arrendaments rústics* o instrument estadístic que la substitueixi corresponents als tres exercicis immediatament anteriors, segons cultius i aprofitaments, així com també de l'*Enquesta de preus de la terra* o operació estadística de contingut equivalent i qualsevol de les fonts administratives a partir de les quals es pugui obtenir informació útil per al càlcul d'aquesta magnitud.

Aspectes no considerats (recuperació de la finca pel propietari)

No ha de ser de rebut que si el propietari apareix i vol recuperar la finca —articles 25.5 i 26—, hagi d'indemnitzar a l'arrendatari per les inversions fetes en la finca. En tot cas aquesta indemnització li ha de correspondre satisfer a l'Administració, que és qui ha signat el contracte d'arrendament. D'altre manera s'estan traspassant uns deures i obligacions al propietari que no hi ha participat. Vulnerant els més bàsics principis de la llibertat contractual del Codi Civil.

RESPOSTA DARP: L'òrgan competent utilitzarà tots els mitjans que té al seu abast per identificar a la persona titular de la finca i, si no apareix el titular, es sotmetrà l'expedient a informació pública durant un termini de vint dies mitjançant publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya i també es publicarà al taulell electrònic de l'ajuntament on estigui ubicada la parcel·la i als mitjans de difusió que es considerin adequats per identificar-ne els titulars. Posteriorment, s'inscriurà la finca al Registre de forma provisional durant tres mesos. Si una vegada arrendada la finca per part de la Generalitat aparegués el seu titular degudament acreditat, s'atendrà als mateixos preceptes establerts per a la recuperació de la finca si és que pretén posar-la en producció. Si el propietari vol extingir el contracte d'arrendament entre la Generalitat de Catalunya que s'havia situat en la seva posició jurídica

per estar desaparegut, recuperarà la condició de propietari i haurà d'assumir les despeses corresponents. Quant a les inversions realitzades a la finca s'haurà d'ajustar a les prescripcions establertes a la Llei 3/2017, del 15 de febrer, del llibre sisè del Codi civil de Catalunya, relatiu a les obligacions i els contractes i de modificació dels llibres primer, segon, tercer, quart i cinquè o, en el seu cas al que hagin pactat les parts en el contracte.

Aspectes no considerats (col·laboradors a l'inventari)

La col·laboració per a inventariar les parcel·les agrícoles i ramaderes en desús —article 24.2 de la Llei 3/2019— s'ha de fer amb totes les organitzacions agràries presents a Catalunya, no només amb les “més representatives” que participen en les eleccions a Cambres Agràries. Les entitats que exerceixin la representació establertes per l'article 6 de la Llei estatal 19/1977 reguladora del dret d'associació legítima a les associacions empresarials exercir la seva representació.

RESPOSTA DARP: El Reglament que es tramita no pot contravenir els preceptes establerts a la Llei 3/2019, de 17 de juny, dels espais agraris, atès que es tracta d'un Reglament de desplegament d'una norma de rang superior. El sector agrari té el seu procés electoral i democràtic per escollir els seus representants, que sorgeixen de les eleccions i, per aquest fet, tenen prioritat a l'hora de representar al sector i de participar amb l'administració en aquells temes que afecten al sector agrari. Aquesta valoració no exclou, però, que tal i com es fa constar que en l'article 27 de la mateixa norma, s'habilita a qualsevol agricultor professional a títol individual o a qualsevol persona jurídica que tingui com a objecte l'explotació agrària de la terra.

Garanties de l'arrendatari

L'arrendament forçós s'ha de dotar de garanties financeres i legals adients. En cas de ser necessari un procés de desnonament posterior, on la propietat no hagi consentit l'arrendatari atorgat, la Generalitat s'ha de fer càrrec del desnonament i les despeses. Entenem que també caldria incloure una fiança.

RESPOSTA DARP: L'establiment d'un arrendament forçós, en cas de parcel·les degudament declarades en desús, es dotarà de les garanties legals adequades per poder dur-se a terme i posar en producció les parcel·les abandonades, salvaguardant el dret a la propietat. Quant a la recuperació de la parcel·la per part del propietari s'haurà d'ajustar a les prescripcions establertes a la Llei 3/2017, del 15 de febrer, del llibre sisè del Codi civil de Catalunya, relatiu a les obligacions i els contractes i de modificació dels llibres primer, segon, tercer, quart i cinquè.

Condicions de l'arrendatari

L'arrendament —prèviament consentit per la propietat— ha de poder-se fer a qualsevol persona física o jurídica que ofereixi la renda més alta per a la propietat. La limitació en el horitzó d'eventuals arrendataris suposa una adulteració del procés. L'eventual arrendament ha de disposar d'una plataforma multilingüe i comptar amb la participació dels principals operadors i portals immobiliaris del mercat que n'assegurin l'adequada difusió. El denunciador no pot tenir preferència.

RESPOSTA DARP: L'objectiu del Registre és posar en conreu les terres en desús, per la qual cosa, la propietat pot recuperar la parcel·la en qualsevol moment abans de signar el contracte d'arrendament proposat per l'òrgan competent, aportant la documentació acreditativa que ha arrendat les terres al preu que hagi convingut amb un altre arrendatari. No obstant, si l'arrendador no ha pogut arrendar-les, l'òrgan competent publicarà una convocatòria pública per concurrència competitiva per adjudicar les parcel·les als arrendataris que ho sol·licitin i amb els requisits que s'estableixin. Aquesta convocatòria també fixarà el preu de l'arrendament.

L'objectiu de la Llei i el Registre és la posada en conreu de les terres en desús per augmentar la producció d'aliments a Catalunya per apropar-nos el màxim possible a la sobirania alimentària. No té per objectiu establir un negoci de lloguer i transacció de finques agrícoles sinó que pretén treballar sobre aquelles finques en desús que el propietari no explota, per posar-les en mans de professionals de l'agricultura que vulguin fer-ho.

Responsabilitat de l'Administració respecte de l'arrendament forçós

S'ha de concretar la situació del propietari de la parcel·la. Doncs és evident que si s'estableix un arrendament forçós, per part de la Generalitat, on el propietari no hi ha intervingut, aquella s'ha de fer responsable i assumir-ne els danys i perjudicis que se li puguin causar. Per exemple, per un ús o aprofitament perjudicial per al sòl, la desconfiguració de la finca, o altres actuacions negatives.

RESPOSTA DARP: El propietari estarà informat en tot moment del procediment i podrà presentar les alegacions que consideri oportunes en el procediment de declaració de la parcel·la en desús.

Criteris per a declarar una parcel·la en desús

Creiem que no és el sistema per potenciar i motivar una agricultura activa instaurar un sistema coaccionador i amenaçant com és el d'imposar un arrendament rústic forçós pel cas de tenir una finca sense cultivar. El propi fet de la manca de cultiu pot venir donat per moltes circumstàncies, però en molts casos és provocada per la mateixa Administració, a resultes de unes restriccions normatives que impedeixen moltes vegades fer un ús lliure de la terra, o restriccions a la llibertat contractual.

RESPOSTA DARP: Només es podrà declarar una parcel·la en desús en aquells casos que la manca de rendiment sigui per causa imputable a les persones propietàries, la resta de casos quedaran exempts. Per això, una vegada detectada la parcel·la, es consultarà al propietari les causes per les quals la parcel·la està en desús i s'establiran excepcions que podran justificar el no conreu de la parcel·la. En cap cas el sistema serà coaccionador i amenaçant i la persona propietària estarà degudament informada i podrà posar la parcel·la en producció pels seus propis mitjans si així ho decideix.

Actors per demanar la declaració d'una parcel·la en desús

No ens sembla correcte que el procediment d'instar la declaració de finca agrària en desús pugui fer-se per agricultors professionals o per persones jurídiques que tinguin activitat agrària. Això només causarà tensions personals o veïnals, donat que es converteix en una espècie de denúncia que pot no tenir cap mena de motivació agronòmica sinó motius personals, pressions psicològiques o revenges. L'article 5.1 de la Llei estatal 34/1979 sobre finques manifestament millorables no ho preveu.

RESPOSTA DARP: Tal i com estableix l'article 62 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú, l'inici del procediment per denunciar serà d'ofici, és a dir que correspondrà a l'òrgan competent valorar si correspon l'inici del procediment. A més, el fet de denunciar no confereix per si mateix la condició d'interessat en el procediment. En cap cas es tindran en compte peticions que no tinguin motivacions agronòmiques. Només s'iniciarà el procediment a instància de part quan les sol·licituds vinguin de les persones titulars de les parcel·les objectes de declaració en desús, que poden voluntàriament inscriure-les en el Registre per a la seva posada en producció.

Manca de necessitat del Registre de parcel·les en desús

El sistema de contractes de conreu vigent a Catalunya des del 2007 ha estat un profund fracàs a l'hora d'incentivar l'arrendament de finques agràries. La prova evident és aquest projecte de creació del Registre de parcel·les en desús, i el propi reconeixement que hi ha moltes finques sense cultivar. Però entenem que no cal la seva creació. Proposem una senzilla modificació de l'article 623-8.1 del Llibre VI del Codi Civil a fi i efecte de facilitar la llibertat de pactes entre les parts.

RESPOSTA DARP: La Llei 3/2019, de 17 de juny, dels espais agraris va promulgar la necessitat de crear el Registre, atès l'elevat nombre d'hectàrees en estat d'abandonament que hi ha a Catalunya. No es objecte d'aquest Reglament la modificació del Codi Civil de Catalunya.

Canalització de la participació

Cal donar veu en el procediment a titulars i propietaris —que sempre són ignorats, o estan en franca minoria en els processos participatius multitudinaris. Ponderant les seves aportacions, en base al risc empresarial i patrimonial del conjunt de persones que fan propostes. És a dir, ha de tenir molt més pes i representació en l'àmbit de la participació de la proposta i instruments posteriors, una opinió versada per algú que s'hi juga la seva activitat o patrimoni.

RESPOSTA DARP: En la tramitació de la Llei 3/2019, de 17 de juny, dels espais agraris es van realitzar tots els tràmits parlamentaris i compareixences establertes i, en l'elaboració del Reglament, està previst també el tràmit d'informació pública per a què tots els interessats hi puguin participar. En tot cas les valoracions es realitzen en funció de les aportacions independentment de qui les realitzi.

El director general de Desenvolupament Rural

Barcelona, a data de la signatura electrònica